

EBRIS | We know
books
kanaka

volumul 1

Ileana Popescu Bâldea

ROMANUL CONTEMPORAN

Cluj-Napoca, 2022

Cuprins

Capitolul I. Între lumi / 7

Capitolul II. Prezentul acesta... / 9

Capitolul III. Tălpi și singurătatea albului / 13

Capitolul IV. Libelula / 93

Capitolul V. Oameni și păsări / 203

Despre... *KANAKA* / 205

Ileana Popescu Bâldea / 207

CAPITOLUL I

Între lumi

Salut! Mă numesc Ioan – un personaj de pe această Planetă. Locuiesc la marginea ei. Când sunt trist, privesc în jos până dincolo de închipuire. Apoi mă întorc în copacul meu. Acolo am o căsuță din bârne. Am construit-o singur. Vreo două luni mi-a luat. Este unicul copac pe o întindere de zeci de hectare. Eu și câteva animale îi stăm alături. Puteam să fac o casă pe pământ. Nu știu de ce mi-am dorit să urc trepte până la intrare și să văd cerul cum se apleacă peste mine în timpul furtunilor? Nu mi-e teamă. Am depășit acest sentiment. De cinci ani am vorbit doar cu mine și cu Domnul acela. El, un munte flu; eu, un fel de nimeni, aici. În ultima vreme mi s-a făcut dor de oamenii pe care i-am cunoscut sau doar am avut impresia

LIBRIS

We know

că îi știu bine; oameni nativi, fără mască, semănând cu celulele lor nemodificate de conveniențe. Am un laptop foarte vechi. Des, mă uit pe fotografii și scriu...

CAPITOLUL II

Prezentul acesta...

Când a deschis ușa, am avut impresia că intră un înger. Înălțime medie, ușor creolă, păr șaten deschis, ondulat și strâns într-o parte, în cea dreaptă. De urechea stângă atârna un fir care părea a fi iarbă. Ochii ei erau albaștri, albastrul acela adânc – de mare îndepărtată. A salutat și a spus că a trimis-o vecina de alături. I-am făcut semn să intre:

– Șezi, te rog! Mă cheamă Ioan. Așa să-mi spui! Să nu te prind cu formalități! Chiar dacă...

– Dacă ce...? a întrebat în timp ce sprâncenele i s-au arcuit și mai mult.

– Nimic! O prostie. Nu contează. Cum te cheamă?

– Ira! Doar trei litere, atât. Simplu de reținut. Totuși, ce ai vrut să spui înainte? Insist! Este important pentru mine.

– Chiar dacă ți se pare ciudat să vorbim la pertu de la început! – asta am vrut să zic. Te satisface răspunsul? Și... de ce este important să știi?

– Am crezut că vei continua: *chiar dacă diferențele între noi sunt flagrante*. Așa ceva, oricum, diferențe.

– Aha! Am înțeles. Dar tu ce crezi? Există aceste diferențe?

– Nu, categoric! Nu pot să-ți spun mai mult. Explică-mi doar ce trebuie să fac pe aici, te rog!

– Menajul zilnic. Curat, mâncare, spălat, cumpărături. Poți să stai cât vrei. Eu lipsesc mai toată ziua. Îmi doresc doar, când vin, să fie totul în regulă. Am și un Doberman, musafir, uneori. Este al fiului meu. Când pleacă în delegații, mi-l lasă. Este blând, să nu-ți faci griji! Va trebui să-l scoți prin jur. Îl cheamă Doby. Te anunță când este nevoie. Iar acesta este Max al meu! am zis arătând spre el. Tot blând. Nu sunt buni de pază, doar... pentru suflet.

Îi priveam, pe sub rame, ochii care deveniseră sticloși. În rest, părea inertă. Nimic nu o trăda că ar fi vie. O umbră se lățea pe fața ei, repede, repede, ca un voal în spatele căruia nu puteai să mai vezi ceva. Am simțit cum se încrunta fruntea. Nu eu o făceam. Cineva din adâncul meu dicta asta. Cât timp am vorbit, am stat în picioare, iar ea, pe canapeaua aceea imensă în care părea că se prăbușise.

– Cât vrei să-ți dau pe lună pentru munca ta? am întrebat simplu, rupând tăcerea care se adunase între noi.

– 300 de euro este mult?

– Evident, nu! Sâmbăta și duminica nu trebuie să vii. Doar dacă am o urgență (plecat din București, spre exemplu) iar Max nu are cu cine să rămână, în situația în care fiul meu lipsește. Am uitat să-ți spun că uneori sunt

vegetarian. În sertarul acesta vei găsi bani pentru cumpărături. Te rog să pui acolo bonurile!

– Am înțeles. Să-mi lăsați un număr de telefon, vă rog, să am pe cine suna dacă se întâmplă ceva!

– Desigur! Poți să începi de mâine?

– Doar peste o săptămână. Atunci vor pleca din România cei la care încă lucrez. Îmi pare rău!

– În regulă! Uite un rând de chei! Ai grijă unde le pui și, mai ales, cui îi spui că le ai. În casa aceasta sunt multe valori. Asigurați, desigur, dar ar fi foarte complicat să...

– Fiți siguri că nu se va întâmpla nimic. La ce oră pot să vin dimineața?

– La opt. Parcă vorbeam la pertu, nu?

– Am crezut că pot. Dar... nu! Am încercat. Păreți complicat. Eu vorbesc astfel numai cu persoanele care nu au scut în jur. Nu cred că voi ajunge vreodată să...

Nu a terminat. A ridicat din sprâncene, a zâmbit într-o parte și a schimbat brusc direcția privirii în încercarea de a analiza toate obiectele. Așa părea. Doar că privirea aluneca fără a reține ceva anume căci, atunci când am întreat-o ceva, a tresărit.

– Care obiect și se pare dificil de întreținut?

– Mă uitam aiurea. Nu voi sparge nimic, stați liniștit! Mai are cineva cheile apartamentului? Adică, în timp ce sunt aici, poate să intre vreo persoană?

– Băiatul meu, Andrei! Dar el nu vine decât să-l lase pe Doby și mă sună înainte. Să nu-ți fie teamă! Ai vreo problemă? Te ferești de cineva?

– Nu, nu! Întrebam și eu. Uitați, am o recomandare de la familia la care lucrez. Vor pleca în Anglia, la băiat. Poate doriți să...

– Nu mă interesează! am intervenit rapid, observând că în timp ce spuneam asta își puneă în geantă un plic pe care tocmai îl scosese.

– Bine, cum considerați! Luni la ora opt voi fi aici. Aveți alarmă?

– Trebuie să dezarmazi înainte. Apeși pe butonul de jos. Când vei pleca, armezi, apăsând pe al doilea buton de sus. Facem o probă, dacă vrei.

– Mă descurc! a intervenit, cumva malițios, apoi a continuat după o pauză scurtă. Uitați numărul meu de telefon, dacă intervine ceva, dacă doriți să-mi comunicați... Puteți apela oricând. Nu deranjați! Oricum, eu voi suna cu două zile înainte, pentru a vă aminti.

Mi-a întins o hârtie cu numărul de telefon, și-a încălțat pantofii pe care nu știu când îi scosese, a aruncat o privire prin jur, să fie sigură că nu a uitat ceva, a zâmbit într-o parte, zâmbetul acela trist, ascuns, cu pleoapele aplecat peste el, parcă, și, fără să mă privească, a tras ușa după ea.

Am rămas multă vreme ținând clanța robustă. Și am simțit în jur un miros plăcut de flori de câmp. Plecase fără să ne spunem *la revedere*. Nu eram revoltat de gest, chiar dacă în alte împrejurări aș fi fost intrigat. Mi se părea ceva în neregulă cu ea, fără să știu exact ce anume îmi dădea senzația aceea. Poate faptul că nu privea în ochi când vorbea, poate labilitatea, tăcerea apărută spontan tocmai atunci când credeam că vrea să-mi transmită ceva. Poate! Acum, când privesc în urmă, realizez cât de teamă îi era; teama aceea – un fel de chiriaș statornic care îi dicta cuvintele, și reacțiile și punctele de suspensie.

LBRIS

We know
books

kanaka

volumul 2

Ileana Popescu Bâldea

ROMANUL CONTEMPORAN

Cluj-Napoca, 2022

Cuprins

IRA / 7

- Capitolul I / 9
- Capitolul II / 11
- Capitolul III / 21
- Capitolul IV / 25
- Capitolul V / 35
- Capitolul VI / 53
- Capitolul VII / 63
- Capitolul VIII / 83
- Capitolul IX / 87
- Capitolul X / 97
- Capitolul XI / 103
- Capitolul XII / 109
- Capitolul XIII / 117
- Capitolul XIV / 125
- Capitolul XV / 135
- Capitolul XVI / 143
- Capitolul XVII / 153
- Capitolul XVIII / 185
- Capitolul XIX / 199
- Capitolul XX / 221
- Capitolul XXI / 227

CA O NUANȚĂ PALIDĂ / 241

Capitolul XXII / 243

Capitolul XXIII / 247

Capitolul XXIV / 251

Despre... *KANAKA* / 255

Ileana Popescu Bâldea / 257

CAPITOLUL I

„Salut! Sunt Ira! Un personaj de pe această planetă...”

Nu!...

Ca și cum ai da foc unei fotografii; ai începe cu colțul din dreapta. Apoi, ai pune pe birou bricheta și ai privi cum flacăra cuprinde hârtia. Când ar ajunge în dreptul chipului meu, s-ar opri pentru o clipă, m-ar examina în lumina aceea fierbinte, după care ar întoarce fața de flacăra spre ziua de azi. Și-ar sprijini fruntea între degete, ar clătina capul – nemulțumită de gest; ar sufla cu ultima ei picătură de viață peste scrumul neatent la detalii; acesta s-ar aduna în ceea ce fusese înainte: o imagine a unui... încă prezent.

Nici așa!...

Cine sunt eu? Îmi analizez pielea totuși tânără. Privirea ajunge dincolo de ea. Devine extraplată, ia formă de om, trage soarele înăuntru, îl așază sub cap; scrie. Ființa de sub epidermă mă ocupă, mă împinge. Păstrează doar palmele, vreo trei neuroni și câteva amintiri. Mai ușoară,

plecată spre cer cu un rest de timp, plutesc. Și uneori bântui.

Da!...

*

Mă plimb pe o stradă pe care am desenat-o ieri. Tăcerea are mâini și picioare. Dansez cu umbra mea prin ploaie. Nu știu până unde pot să cobor.

– Nu, nu vei reuși să schimbi aceste cuvinte! Într-o zi, cartea se va termina! Îmi spune, prin gaura cheii, ochiul din palmă.

– O pot citi și invers, ori de câte ori inima mea va dori!

Mă plimb pe strada desenată ieri. Palma stângă a rămas cu degetul la tâmplă. Irisul are culoarea copertelor. Iar gândul, jumătate adormit pe suflet, îmi citește literele pe sărite...

CAPITOLUL II

Când a deschis ușa, am crezut că o dărâamnă. Constituție athletică, o față prelungă, creol, ochi albaștri, frunte înaltă, păr ondulat, șaten închis, gropiță în bărbie și în obrazul stâng – așa a apărut în timp ce zâmbea larg. Deși eram singură în birou, am întors fața spre locul pe care părea că-l fixează. Pereții albi și puținele obiecte simple din jur nu puteau să determine o astfel de reacție jovială. Încă scooteam aerul când am auzit:

– Salut! Sunt Cosmin! O caut pe Ira. Nu îi cunosc numele. Scuze dacă tu ești! Mă simt frânt. Nu am dormit de foarte mult timp; vreo trei zile, cred. O problemă, pare insurmontabilă; am nevoie de ajutor!... Deci, tu ești?

Zâmbetul i se adunase pe jumătatea buzelor, umerii îi căzuseră, parcă, nu mai fixa cu obstinație ceva inexistent, ci vârfurile pantofilor. Dintr-o dată, expresia căpătase umbre care se mișcau pe chipul său – printre spasmele ușor vizibile ale mușchilor. M-am ridicat de pe scaunul șubred. În dreptul lui, am întins palma devenită rece.

– Ira Marinescu! Așa cred! am zis cumva șugubăț.
Cu ce vă pot ajuta?

De sub genele stufoase, ochii săi albaștri păreau umezi, calzi și triști, lăsând să ajungă la mine doar schițe metalice. I-am atins palma transpirată sau am avut impresia că o fac.

– Mă pot așeza? s-a interesat.

Am încuviințat și, în timp ce-i arătam scaunul, m-am îndepărtat pentru a-i aduce un pahar cu apă. Când i l-am oferit, degetele sale tremurau. Am scos din geantă un pachet cu biscuiți.

– Serviți, vă rog!

A mulțumit, înclinând capul de câteva ori. În timp ce mânca, priveam pe fereastra cu geamuri prăfuite, de la parter. De pe hol, răzbătea un murmur enervant. Ușa s-a deschis brusc și, în dreptul ei, a apărut Radu:

– Ira, te cheamă șeful! Vrea ceva, nu știu exact cum îl poți tu ajuta.

– Sunt ocupată cu domnul. După ce mă lămuresc, voi merge, desigur. Doar că...

– Este obsedat, săracul! Consider că ar trebui să pleci curând de aici.

Am ridicat din sprâncene și, înainte de a întreba ceva, Radu a continuat:

– Fugi, fată dragă! Domnul șef este dement. Crede-mă!

Am mulțumit, arătându-i ușa, discret. În timp ce Radu o închidea, clanța s-a desprins, a căzut pe podea, cu zgomot. Mi-am mutat privirea de pe rama ușii pe scaunul în care ar fi trebuit să fie Cosmin. Dispăruse. L-am zărit în dreptul aceleiași ferestre pe care privisem cu câteva momente în urmă. Avea palma stângă în buzunar, iar în dreapta ținea

mobilul cu ajutorul căruia făcea poze. M-am așezat pe scaunul meu, urmărindu-l ca pe-o curiozitate. După o vreme, s-a întors; i-am zărit licărul de lumină din iris.

– Gata? Putem discuta? Sau aștept să vorbești mai întâi cu șeful?

– Cum vă simțiți? m-am interesat, ca și cum întrebarea sa trecuse fără să inducă în mentalul meu necesitatea unui răspuns.

– Mi-am revenit, mulțumesc! O criză de hipoglicemie, probabil! Deci... vin din partea doamnei Panaitescu, gazda dumneavoastră. Mi-a spus că lucrați la primărie și m-ați putea ajuta. Este vorba despre un apartament, moștenire, care a fost vândut fără știința mea.

– Nu lucrez aici! Sunt studentă și fac practica de vară timp de o lună. Mă pot interesa însă la ce serviciu vă puteți adresa. Doar atât.

– Studentă la ce?

– La Institutul de Arte Plastice. După cum vedeți, pe biroul meu se află un teanc de desene – schițe de interior sau exterior. Merg cu arhitecții în diverse locații. Îi ajut la proiectele pentru amenajarea spațiilor verzi sau a sălilor de agrement. Sunt în acest loc de o săptămână.

În timp ce vorbeam, îi urmăream chipul care devenise extrem de trist. Mă privea ciudat, iar senzația aceasta mă făcea să fixez fundița de pe balerinii mei turcoaz.

– Apartamentul de care îți vorbeam se află în același bloc în care locuiești tu. A fost al mătușii mele dinspre tată.

– Acum, gândind, cred că trebuie să mergeți la serviciul juridic! am intervenit.

– Adevărat! Nu m-am orientat, deși pare firesc ceea ce sugerezi. Sunt bulversat de evenimentele din viața mea, astfel încât... Scuze pentru deranj! Mă voi duce la acel serviciu.

A scos din borsetă o carte de vizită, insistând să-l caut, dacă voi avea vreodată nevoie de ceva. A luat clanța de pe jos, a fixat-o și, înainte de a deschide ușa, a zis cu nonșalanță:

– Mulțumesc, Ira! Pentru empatie! Numai bine!

Nu am apucat să-i răspund. I-am urmărit doar mișcările precipitate, zărindu-i, când încă fanta ușii permitea, ochii aceia adânci, tulburi, din nou, cu reflexe metalice. Am dat din cap, ca atunci când descoperi un ceva pe care l-ai mai întâlnit odată.

*

Seara m-a sunat doamna Panaitescu, proprietara apartamentului, întrebând dacă l-am putut ajuta pe cunoscutul ei, domnul Cosmin.

– I-am indicat serviciul către care consideram eu că trebuie să meargă pentru rezolvarea problemei! Sunt o persoană fără importanță în acea instituție, astfel încât... Regret, poate ar fi trebuit să-l însoțesc, dar părea că se poate descurca singur!

– Este o persoană însemnată, draga mea! Nu apelează la relații, deși am reținut că ar fi rector sau așa ceva...

– Totuși m-a căutat.

– Pentru informații, nu ajutor propriu-zis. Ai observat ceva ciudat la el?

– De ce întrebați?